

ritos Latinos patrimonium proprie dicitur res à patre relicta in sua hæreditate post mortem, & sic post humationem ejus: ita Calepinus in suo *Dictionario*: Cicero in Oratione quam facit pro domo sua: Plinius in Panegyrico, Pro quibus & hac significatione facit bonis textus in *leg. Item prædia, ff. Famil. erisc. text. in l. 2. Cod. de His qui veniam ætatis impetrau. text. in leg. Lex que tutores, versic. Nec verò, Cod. de Adm. tut. text. in §. 1. Instit. de Rerum divis. text. in cap. 1. de Natura successionis feudi, in lib. 1. Feudorum, & ibi notant Bald. & alii DD. Si verò talis res descendat à patre simul & avo, & nepos vendat; certum est sine dubio quòd alii nepotes poterunt retrahere; quia concurrat major & fortior ratio & affectio. Item etiam, si talis res descendat à solo avo, quia avus eam habuit & possedit, & reliquit in suo patrimonio, & numquam pervenit ad filios, quia in vita ejus decesserunt, vel aliàs fuerunt exclusi, & pervenit ad aliquem ex nepotibus; tunc similiter alter nepos potest eam retrahere; & idem est si forte talis res pervenit ad filium qui carebat filiis & descendantibus, & talis filius & possessor in vita vendidit & alienavit; nam tunc nepos ex alio filio potest eam retrahere. Et in his casibus noviter, singulariter, & ultra omnes prædictæ nostræ leges Regiæ possunt intelligi & declarari.*

4. Item quæro: An filius vel descendens naturalis tantum possit retrahere? Et breviter & resolutivè teneo quòd sic: Primò quia in dispositione legali, quæ fundatur in jure naturali sanguinis & æquitate, venit & comprehenditur naturalis tantum, nisi ex dignitate & qualitate personæ aliud dicatur & præsumatur: text. est in *leg. Ex facto, §. Si quis rogatus, el. 1. ff. ad Treb.* ubi habetur, quòd si quis gravatur restituere hæreditatem, si sine liberis decesserit, non tenetur restituere, si habeat filios naturales tantum, nisi ex qualitate personæ testatoris, vel ipsius gravati aliud præsumatur; ut quia erat illustris, vel positus indignitate, vel personæ ecclesiastica, vel mulier honesta; quia tunc non veniunt naturales tantum: & ibi notant & commendant Bartol. Ang. Paul. Imol. Alexand. & communiter DD. & idem est secundum eos quando prædicta conditio non ponitur expressè per testatorem, sed subintelligitur à lege, ut in *leg. Cum avus, ff. de Cond. & demonstr. & in leg. Cum acutissimi, Cod. de Fidejussor.* licet in hoc sint plures & valde diversæ opiniones in *diff. locis*. Secundò facit text. in *leg. Generaliter, §. Cum autem, Cod. de Inst. & substit.* ubi disponitur, quòd sicut in filio legitimo & naturali instituto & gravato restituere hæreditatem, subintelligitur tacita conditio, si sine liberis decesse-

rit; ita etiam subintelligitur in filio naturali tantum gravato; & ibi ad hoc notant & reputant singularem communiter DD. Tertio facit, quia quando agitur & tractatur de materia quæ fundatur in jure naturali sanguinis, appellatione parentum vel filiorum semper veniunt etiam naturales tantum: textus est in *leg. Parentes, ff. de In jus vocando, & ibi Glossa ordinaria & communiter DD.* Quarto facit ratio & doctrina generalis & moralis: quòd quando agitur de aliquo Privilegio & commodo filiorum fundato in æquitate, semper appellatione filiorum intelliguntur etiam naturales tantum; argumento text. in *leg. fin. Cod. de Confirm. tutor.* ubi pater ita potest dare tutorem filio naturali, sicut legitimo; licet debeat confirmari: text. in *l. Naturali, ff. eod. tit.* & istam doctrinam & regulam generalem ponit Abbas Panormitan. in *cap. In presentia, de Probat. column. 7. num. 23.* quem ibi sequuntur & laudant communiter DD. Ergo in tali filio vel descendente tantum naturali habeat hodiè in nostro Regno locum retractus; & ita teneor. Spurius tamen, vel incestuosus, vel natus ex damnabili coitu nullo modo potest retrahere; quia non dicitur certus consanguineus, nec de genere, domo, vel stipite parentum vel ascendentium: argumento text. in *l. Filium eum defimum, ff. de His, qui sunt sui vel alien. jur. & in l. Generaliter, §. Cum autem, Cod. de Inst. & substit.* text. in *§. Vulgo quæsitos, Inst. de success. cognat. & in leg. fin. Cod. de Verb. signific. & ibi Bald. & communiter DD. & in leg. fin. Cod. de Natur. liben.* tenet etiam Abbas & communiter DD. in *cap. Per venerabilem, qui filii sint legitimi*: Bald. & communiter DD. in *Authent. ex complexu, Cod. de Incestis nup.*

5. Item quæro: An filius vel descendens ex hæredatus possit retrahere? Et videtur quòd non; quia repellitur à successione, ut in *Auth. ut cum de appellat. cognosc. §. Causas, collat. 8.* text. in *Authent. Non licet, Cod. de Liber. præter.* Item, quia ex hæredatus habetur pro mortuo, ut in *Auth. de Hæ. & falc. §. Ex hæredatus, col. 1.* & ibi Glossa ordinaria, & communiter DD. Item, quia ex hæredatus non computatur in numero liberorum, ut in *leg. Pater filium, ff. de Inoffic. testam.* & ibi Bald. & communiter DD. Item, quia per ex hæredationem tollitur suitas & efficitur extraneus, ut in *l. 1. §. Scindum, ff. de Suis & legit. hered.* Sed his non obstantibus, ego teneo contrarium, imò quòd filius vel descendens ex hæredatus admittatur ad hujusmodi retractum: Primò, quia licet per ex hæredationem tollantur prædicta jura successionis, non tamen tolluntur prædicta jura primordialis sanguinis: text. est in *leg. Jura sanguinis, ff. de Reg. jur. text. in leg. 3. ff. de Interdictis &*

relegat. Item etiam, quia conditio à lege vel ab homine posita si sine liberis decesserit, censetur exclusiva quando quis decedit cum liberis & descendantibus, licet justè ex hæredatis, ut probat textus & ibi Glossa singularis in *leg. Ex facta, §. final. ff. Ad Trebellianum, & istam partem tenet Glossa ordinaria in dicta leg. Fori.*

6. Item quæro: An filius qui renuntiavit cum juramento successioni patris vel ascendentis, possit retrahere? Et omnia disputatione, teneo quòd sic; quia non abdicavit à se jura sanguinis, nec desinit esse de genere: Item etiam, quia ejus renuntiatio tantum operatur, ut excludatur à successione gratuita universali legali, non verò à contractu vel retractu oneroso; argumento text. & eorum quæ ibi notantur in *cap. Quamvis pactum de pactis, lib. 6. & in leg. Ex hoc jure, ff. de Justitia & jure, & in leg. Pactum quod dotali, Cod. de Collat. & in leg. Pactum quod de dotali, Cod. de Pactis.*

7. Item quæro: An in Clericis & personis Ecclesiasticis habeat locum retractus tam activè, quam passivè, ut Clericus possit retrahere; vel Clerico vendente, possit consanguineus ejus laicus retrahere? Et videtur quòd non; quia dispositio prædictarum legum magis afficit personas quam res; & per consequens non potest comprehendere Clericos ex defectu jurisdictionis & potestatis statuentium, ut in *cap. Ecclesia Sanctæ Mariæ, de const. & in cap. fin. de Vita & honestate Clericorum, & in cap. fin. de Rebus Eccles. non alienand. in Authent. Statuimus, Cod. de Episcop. & Cler.* & istam sententiam & conclusionem tenet Glossa ordinaria in *diff. leg. Fori*, & sequuntur alii plures in isto Regno. Sed ego teneo contrarium, imò quòd inter eos habeat locum retractus: Primò, per textum expressum in *cap. Constitutus, de in integrum restit.* ubi apertè disponitur & probatur, ut in simili casu, lege, & consuetudinè retractus, Clericus activè possit retrahere: ergo similiter, Clerico vendente, vel emente, possit consanguineus laicus passivè ab eo retrahere. Item etiam quia in defectum Canonum licet recurratur ad jus civile commune, & jus nostrum Regium censetur jus commune; ergo illud servandum est: argumento textus in *cap. Si adjutorium, distinction. 10. & in cap. 1. de Novi operis nuntiatione*, & tenet formaliter Bald. quem sequuntur alii DD. in *cap. Cum venissem, de eo qui mitt. in possessione, & sequitur Felin. in cap. Causam quæ, de Rescriptis, & Doctor. Palacios Rubeus in repetitione cap. Per vestras, column. 3. & 4. & in terminis in nostro casu & materia hanc opinionem videtur tenere Cin. Bald. & alii DD. in *leg. Nec per se, Cod. de Hæredibus instituendis.**

8. Item quæro: Si proximior consanguineus, Anton. Gomez. ad Leg. Tauri.

cui est apertum edictum, tempus, & via retrahendi, decedat illo medio tempore, extraneo hærede relicto: an talis hæres extraneus debeat admitti ad retractum ex persona defuncti? Et omnia disputatione, dico quòd non: quia istud beneficium retrahendi est personale competens ratione sanguinis, & non est transmissibile ad hæredes; cum sola illa jura quæ sunt merè hæreditaria transmittuntur, & non alia, ut in *leg. Cum hæredes, ff. de Acquirenda possessione, & in leg. 1. & per tot. Cod. de Hæreditariis actionib.* Quod tamen singulariter intellige, præterquam si consanguineus decesserit post litem contestatam, vel præparamento facto; quia tunc posset talis hæres & successor extraneus admitti & retrahere: argumento text. in *leg. Posthumus, §. fin. cum leg. sequenti, ff. de Inoffic. testament.* ubi habetur, quòd querela inofficiosi testamenti non præparata non transmittatur ad hæredem; tamen quando est præparata per litem contestatam, vel aliàs, benè transmittitur: probat etiam text. in *leg. unica, Cod. Ex delictis defunctor.* & in terminis ita videtur tenere Faber in *§. Ex contrario, Inst. de Legat. in finalibus verbis*; fundatur etiam ex doctrina Bart. in *leg. ejus, qui delatorem, ff. de Jure fisci.*

Item quæro: An consanguineus, cui est aperta via & jus retrahendi, possit cedere extraneo, ut virtute cessionis talis extraneus possit retrahere? Et videtur quòd sic: Primò, quia jus ingrediendi rem debitoris propria autoritate competens creditori potest alteri cedi, argumento text. & ibi communiter DD. in *l. 1. Cod. de Pignor. & tenet Bartol. & communis opinio in l. 1. §. final. ff. de Novi operis nunt.* Item etiam facit, quia jus & beneficium restitutionis in integrum, licet sit personale, potest cedi; ut in *leg. Quod si minor, §. 1. ff. de Minoribus, text. in l. Si minoris, ff. de Administrat. tutor.* & istam partem, quòd jus retrahendi possit cedi extraneo, tenet Paul. de Castr. & alii DD. in *diff. l. 1. §. fin. ff. de Novi operis nunt.* Sed his non obstantibus, ego teneo contrarium, imò quòd tale jus non possit cedi: Primò, quia prædictæ leges videntur repugnare, in quantum requirunt pro forma, quòd sit consanguineus infra quartum gradum: Item etiam repugnant rationes, per quas admittitur retractus: Et in expresso ita tenent Petr. Cin. Bald. & Paul. de Castr. in *leg. Ad officium, Cod. Communi dividendo*. Joan. Faber in *§. 1. Institut. de Acquisitione per arrogationem*: tenet etiam Glossa ordinaria in *diff. leg. Fori.*

9. Item quæro: An jus retrahendi transeat in monasterium, proximiori consanguineo ingresso religionem & ibi professo? Et videtur quòd sic: quia appellatione conjunctorum venit conjunctus conjunctione spirituali: ita probat textus

tus juncta Glossa ordinaria & communi opinione in cap. fin. de Postulando: text. in cap. Coram, de Offic. delegat. Item etiam, quia per ingressum religionis monachus non amittit jura sanguinis & proximitatis; argumento text. & ibi communiter notant DD. in cap. In presentia, de Probat. text. leg. fin. Cod. de Episc. & Cler. text. in leg. Jura sanguinis. ff. de Regulis juris.

Item etiam quia causa pia habet plura privilegia, de quibus latè per DD. in Authentic. similiter. Cod. Ad legem Falcid. & in leg. 1. Cod. de Sacrosanct. Eccles. & in cap. Relatum, de Testament. & in leg. Sunt persone. ff. de Religios. & sumpti funer. Sed his non obstantibus, contrarium teneo, imò quòd in monasterium non transeat jus retrahendi ex persona monachi: quia in monasterium non transit jus personalissimum consanguinitatis, in quo specialiter se fundant prædictæ nostræ leges & earum ratio: Item, quia monachus tunc non retraheret per se & ad ejus commodum, sed pro alio, id est, pro monasterio; quòd proximior facere non potest, ut patet ex prædictis legibus. Item etiam, quia monasterium est quædam universitas & res inanimata, in quo non datur, nec consideratur jus sanguinis, & perpetuatio vel conservatio familiaræ; argumento textus juncta communi opinione in Authentic. Ingressi de Sacrosanct. Eccles. & in cap. In presentia, de Probat. & tenet eleganter Innocent. in cap. Gravem de Sentent. excomm. & Bald. in Authentic. Habita. Cod. Ne filius pro patre, column. 10. num. 41. Ergo nullo modo possit retrahere; quia apertè cessant prædictæ leges, & earum ratio.

10. Item quæro: Utrum monasterio vendente rem ingressi quæ est de patrimonio, proximior consanguineus ingressi possit eam retrahere? Et videtur quòd sic; quia concurrunt ea quæ sunt necessaria ad retractum; quia res est de patrimonio, item retrahens est proximior. (9) Sed contrarium teneo, imò quòd isto casu non habeat locum retractus; quia res non dicitur jam patrimonialis, nec vendita per consanguineum, sed per monasterium, in quo non datur jus sanguinis, ut supra proximè dixi: Item etiam, quia hoc casu est medium inhabile, quia persona ingressi censetur res donasse monasterio, & dominium earum in eum transferre: ut in Auth. Ingressi. Cod. de Sacrosanct. Eccles. & in illa alia alienatione non potest habere locum retractus; nec etiam monasterio alienante potest habere locum, cum censeatur extranea persona vendere.

Item quæro: Si proximior consanguineus est hæres venditoris fortè decedentis infra tempus

retractus, an possit retrahere? Et videtur quòd non; quia hæres non potest venire contra factum defuncti, & improbare ejus contractum, etiam si defunctus res proprias ipsius hæredis alienaverit: textus est in leg. Cum à matre. Cod. de Reivindic. & ibi Glossa ordinaria & communis opinio, textus in leg. Si uxor. Cod. de Bonis auctoritat. jud. possid. textus in leg. Si ab eo. Cod. de Neg. gest. textus in leg. Si ab eo. Cod. de liber. caus. text. in leg. 2. Cod. de Fruct. & litium expen. text. in leg. Solutum. §. Solutam. ff. de Pign. act. text. in leg. Cum hæres. ff. de Divers. & tempor. præscript. text. in leg. 1. & per totum Cod. de Hæred. action. text. in leg. fin. §. In computatione. Cod. de Jure deliber. text. in leg. Ex qua persona. ff. de Reg. juris. Item etiam, quia quem de evictione tenet actio, eundem agnitem repellit exceptio: text. est in leg. Vindicantem. ff. de Eviction. text. in l. Post mortem. ff. de Adoption. textus in leg. Si quis alienam. ff. de Action. empt. text. in leg. Cum vir. ff. de Usucap. textus in leg. In rem alienam. ff. de Pignor. action. textus in l. 1. Cod. de Reb. alien. non alienan. ergo cum hæres teneatur de evictione, non possit retrahere. Sed contrarium videtur verius & tenendum, imò quòd possit talis hæres retrahere, cum sit proximior consanguineus, & in eo verificentur verba prædictarum legum & earum ratio. Item etiam, quia retrahendo non venit contra factum defuncti alienationem ejus improbandam, imò approbat & confirmat, & tantum petit se loco primi emptoris subrogari. Item etiam, quia hoc casu non potest teneri de evictione, cum res non evincatur ab emptore ex defectu & vitio rei, vel ex defectu juris venditoris, sed tantum de jure & privilegio speciali proximitatis; quo casu cessat evictio, ut tenet Glossa singularis in leg. Minor. viginti quinque annis. ff. de Eviction. in Glossa final. quam ibi ad hoc notant & commendant communiter DD. præcipuè Salycet. pro qua facit bonus textus in leg. Si quis domum. §. penult. ff. Locati, quem ad hoc notat & commendat Bald. in leg. Si familia. Cod. Familiae ercis. column. 2. num. 7. il mbonne mufish ni aiop

11. Item quæro: Utrum condemnatus ad mortem naturalem, vel civilem deportationis, & in metallum, vel hodiè ad Galeras, possit retrahere? Et resolutivè teneo, quòd si à sententia est appellatum, potest retrahere pendente appellatione; argumento text. in leg. Qui à latronibus. §. fin. ff. de Testament. text. in l. Si quis filius exheredato. §. Id quoque. ff. de Injusto raptò, & idem est si non est appellatum, sed erat intra tempus datum ad appellandum; argumento Glos. quæ

(9) Vide Tiraquell. de Retrahitu lignagier. glossa 8. num. 19.

quæ est singularis & unica in leg. Ex Judiciorum, ff. de Accusation. quam ibi reputant singularem & unicam Bart. Ang. & alii DD. post Din. probat etiam Gloss. quæ non allegatur, in l. Generaliter, Cod. de Rebus cred. pro quibus facit text. in l. fin. Cod. Si reus, vel accusat. mor. fuer. text. in cap. Non solum de appellat. text. in l. Post rem judicatam, ff. de Transaction. Item etiam, si non appellavit, sed non est damnatus ad mortem naturalem, sed tantum civilem, indistinctè potest retrahere; quia hodiè non efficitur servus pœnæ, ut in Auth. Sed hodiè, Cod. de Donat. inter vir. & uxor. si verò sit condemnatus ad mortem naturalem, & non appellavit, nec sit intra tempus datum ad appellandum, nullo modo poterit retrahere; quia efficitur servus pœnæ, inhabilis & incapax cuiuslibet contractus & acquisitionis, ut in dict. Authent. Sed hodiè, & ibi communiter notant DD.

12. Item quæro: An iudex, qui non potest contrahere vel quasi contrahere in loco & territorio suæ jurisdictionis, ut in leg. Licet, ff. de Contrahend. emptio. & in leg. unica, Cod. de contract. judic. possit retrahere rem sui patrimonii vel generis durante officio suo? Et breviter teneo quòd sic; quia principaliter ipse non contraxit, sed tantum subrogatur loco emptoris: Item, quia esset ratio timoris & impressionis, quam iudex durante officio præsumitur facere inter subditos; cum principaliter alius emit, & ipse retrahit ab eo pro eodem prætio taxato & determinato sine nova conventionione, pacto, vel contractu, idem pretium venditori offerendo legis permissione: & in terminis ita probat text. in l. Si quis officium, ff. de Ritum nuptiar. & in leg. In emptione, ff. de Minoribus.

13. Item quæro: Si quis vendat remotiori consanguineo, an proximior possit ab eo retrahere? Et breviter teneo quòd sic; quia in eo reperiuntur potiora jura: Item, quia non potuit venditor nec alter privatus jus sibi competens per prædictas leges regias sibi auferre: & in terminis tenet Glossa ordinaria in dict. leg. Fori, & tenet Faber. in §. 2. Inst. de Hæred. quæ ab intestat. defer. probat etiam text. juncta communi opinione, in leg. Hac consultissima, §. Si quis autem, Cod. de Testam. Ex quo inferitur, quòd si quis vendit consanguineo existenti in eodem æquali gradu, possit retrahere pro parte; & ita dixi in quæstione de facto.

14. Item quæro: An consanguineus, qui potest rem patrimonii vel generis retrahere, possit requiri à contrahentibus, ut declaret an velit vel nolit retrahere? Et teneo quòd non tenetur respondere, nec voluntatem declarare, cum habeat tempus legale novem dierum, quod

non potest sibi à iudice vel parte coartari: Bene tamèn dico, quòd si respondeat & declaret quòd non vult retrahere, non poterit postea variare, nec intra prædictos novem dies retrahere, ita probat textus in leg. fin. Cod. de Jure emphyt. & ibi DD. præcipuè Jas. n. 14. & n. 24. & colligitur satis apertè ex verbis Bart. in leg. Qui Romæ, §. Cohæredes, ff. de Verbor. oblig.

15. Item quæro: Si plures res patrimonii vel generis simul uno & eodem tempore vendantur, qualiter habeat locum retractus? Et resolutivè dico, quòd si vendantur uno eodemque pretio, omnes debent retrahi, aut omnes dimitti; si verò pluribus pretiis, & sit quælibet res pro suo pretio, tunc consanguineus potest retrahere unam & dimittere aliam: ita disponit propriè casus in leg. 71. infra his legibus Tauri, juxta quòd necessariò quæro; si vendatur una res quæ sit patrimonii vel generis, & alia quæ non sit patrimonii vel generis uno eodemque pretio; an habeat locum retractus, & qualiter? Et videtur quòd nulla debeat retrahi; quia talis contractus est individuus, & pro parte non potest dissolvi, argumento text. in leg. Scire debemus, ff. de Verbor. obligat. nisi constaret, quòd dolo & fraude sic fuisset facta alienatio. Sed his non obstantibus, ego teneo contrarium, imò quòd generaliter sola res patrimonii vel generis possit retrahi, etiamsi uno eodemque pretio fuit vendita cum alia re extranea, etiam dolo aliquo non probato; & tunc pretium æstimabitur arbitrio boni viri, argumento text. in leg. Domum, ff. de Contrab. empt. text. qui reputatur singularis & unicus in suo casu secundum DD. in leg. Si fundum, ff. de Legat. 2. text. in leg. Si quod ex Pamphila, ff. de Legat. 2. text. in leg. Qui solutum, §. 1. eod. tit. text. in leg. Si plura mancipia, ff. de Adilitio, edito, text. in leg. Ediles ajunt, §. fin. eod. titul. text. in leg. Non quocumque, §. Fundus, ff. de Legat. 1. text. in §. Si fundus, Instit. de Legat. text. in leg. Suæ rei, in fine, cum leg. sequenti, ff. de Contrab. empt. text. in leg. Duobus, ff. de Liber. caus. text. in l. Judicata, ff. de Except. rei judic. text. in leg. Falcidia interveniente, ff. ad legem Falcid. text. in l. Cum filius, ff. de Legat. 2.

Item quæro: Si quis vendat rem patrimonii vel generis pro certo pretio, & etiam pro alia re mobili vel immobili, an iste contractus iudicetur emptionis & venditionis, ut habeat locum retractus; vel iudicetur permutationis, ut non habeat locum retractus? In quo dico, quòd si pretium sit majus quàm res quæ junctim cum eo datur, erit contractus venditionis; aliàs, si res quæ simul datur sit majoris valoris quàm pretium, erit permutatio: ita singulariter probat text. in leg. Arist. ff. de Donat. & ibi expressè

tenent Bartol. Paul. & communiter Doct. tenet etiam Ang. de Aretin. in §. Pretium Institut. de Empt. & vendit. non est venditio nisi non sit
16 Item quæro: Si quis vendat rem patrimonii vel generis, & proximior consanguineus vult eam retrahere infra novem dies secundum dispositionem prædictarum legum Regni, an illi novem dies incipiant currere à tempore contractus, an verò à tempore traditionis? Et videtur quod à tempore contractus: Primò, quia prædictæ leges expressè dicunt, quod si quis vendat rem patrimonii vel generis, proximior consanguineus possit eam retrahere infra novem dies: sed talis contractus venditionis dicitur perfectus solo consensu ante aliquam traditionem, ut in l. 1. & per tot. ff. de Contrah. empt. in leg. 1. & per tot. Cod. eodem tit. & in §. 1. Institut. de Empt. & vendit. cujus verba sunt: Emptio & venditio contrahitur simul atque de pretio conventum sit Ergo &c. (r) Confirmatur quia lex Fori, à qua omnes aliæ procedunt in ista materia, dicit & disponit, quod proximior admitta ut si venerit infra novem dies postquam res sit vendita. Confirmatur etiam, quia lex Ordinamenti expressè dicit, quod in materia retractus servetur prædicta lex Fori. Rursus confirmatur per nostram legem 70. quæ expressè dicit, quod habeat locum retractus etiam in re vendita in publica subhastatione, & novem dies currunt à tempore del remate; quia ibi venditio & alienatio respicit finem, & sic vult quod non requiratur traditio: Ergo idem dicamus in venditione ex consensu partium; ut illi novem dies currant à tempore contractus perfecti & consummati, & non à tempore traditionis. Secundò & principaliter facit text. in leg. Quidam testamento, ff. de Fideicom. liber. ubi disponitur, quod si testator prohibuit hæredem servos suos vendere sub certa pœna; si hæres eos vendiderit, statim incidet in pœnam ante traditionem. Tertio facit text. in leg. Sciendum, la. 1. §. Tempus, ff. de Adilitio edict. ubi tempus in actione redhibitoria, & quanti minoris, currit à die contractus venditionis: & ibi Glossa ordinaria, & commun. DD. Glossa etiam ordinaria & commup. DD. in leg. 2. Cod. de Adilit. edict. tenet etiam Rosted. in Libellis suis, in Rubric. de Adilitio quanti minoris, col. 4. & idem disponit l. 65. tit. 5. partit. 5. Quarto reperio quod in terminis in simili statuto istam

(r) Ita etiam visum fuit Cifuentes in leg. 70. 26. Dubitatione & in vers. eadem lex. & ibi Secundò dubitabis. Tiraquell. de Retract. lignagier, §. 1. gloss. 10. num. 3. & Covarrub. lib. 3. Variarum resolut. cap. 11. num. 2. cum aliis quos congerit Matienz. in leg. 7. tit. 11. lib. 5. Recop. gloss. 6. num. 10. & Aceved. ibid. num. 6. qui fundamenta hujus opinionis latius referunt, & in praxi servanda testantur.

sententiam & conclusionem tenet Signò, de Homo in Consiliis suis, consil. 81. col. 2. num. 6. tenet etiam Glossa ordinaria, in dict. leg. Fori, in Gloss. magna, col. 6. vers. Item quæro à quo tempore, tenet etiam Cifuent. in nostra leg. 70. his leges Tauri, penult. col. vers. Secundò dubitatur, & dicit quod ita practicatur: & ita ego vidi praticari in contingencia facti, & vidi etiam teneri à majori parte Doctorum nostræ Universitatis in quodam examine.

Sed his non obstantibus ego teneo contrariam sententiam & conclusionem, imò quod prædictum tempus novem dierum non currat à tempore contractus, sed à tempore traditionis ipsius rei: Primò, quia ratio prædictarum legum est, ne res exeat de genere vel familia, sed in ea conservetur, ut supra conclusum est: sed ante traditionem res non dicitur alienata, nec exire de genere, ut in leg. Alienatum, ff. de Verborum signific. cujus verba sunt: Alienatum non propriè dicitur, quod adhuc in dominio venditoris manet, venditum rectè dicitur. Confirmatur etiam, quia ab illo tempore traditionis transeat dominium, & non à tempore contractus, ut in leg. Traditionibus, Cod. de Pactis, & in leg. Traditio, ff. de Acquir. rer. domin. & in §. Per traditionem, Inst. de Rerum divis. Ergo ab illo tempore currant prædicti dies. Secundò & principaliter facit; quia quando in contractu emptionis & venditionis, vel similis contractus, apponitur tempus solutionis, semper currit à tempore traditionis & ultimæ perfectionis, & non à tempore contractus: ita probat textus singularis in leg. Tali facta stipulatione, ff. de Jure dotium, ubi habetur quod quando in contractu matrimonii prommittitur dos certo tempore solvenda, illud tempus incipit currere à tempore nuptiarum & traductionis uxoris, non verò ante: & ad hoc notant & commendat ibi Odofred. Bald. Fulgos. Salycet. Jacob. de Sanct. Georg. & ad hoc etiam notat & commendat Bart. in leg. Si cui legetur, & fin. column. & quæst. ff. de Leg. 1. & ibi Bald. col. 2. oppos. 3. Alexand. col. 2. num. 9. Jas. penult. column. numer. 11. Paul. de Castr. in §. 1. ejusdem leg. & ibi Imol. & alii DD. Bald. in Rubr. Cod. de Contrah. empt. fin. col. quæst. 23. Salyc. in leg. 2. fin. quæst. ejusd. titul. & illum textum ad hoc dicit singularem in jure Angel. de Aretin. in Institut. de Action. column. 4. numer. 7. pro quo

textus est hodiè lex 12. tit. 11. part. 4. Tertio facit; quia emphyteuta vel possessor majoratus, vel prohibitus vendere & alienare, non incidit in pœnam per contractum venditionis & alienationis nisi secuta postea traditio ut alias suo loco dixi. Quarto, quia si tempus curreret à tempore contractus & non traditionis, non posset faciliter venire in notitiam consanguinei qui deberet retrahere, & sic faciliter dolose crederet fieret contractus solo verbo pignorante consanguineo, & sic excluderetur à contractu. Nec obstat, quod per prædictas leges nostras hujus Regni non requiritur scientia in retrahente: Quia verum est postquam res venditur (& traditur; quia tunc verisimiliter potuit venire in ejus notitiam: secus verò quando solo verbo, & consensu fit venditio; quia talis actus faciliter potest fieri ut non perveniat in notitiam proximioris consanguinei; quod nostræ legi videtur repugnare. Et in terminis reperio quod istam sententiam & conclusionem in simili lege, statuto, vel consuetudine tenet Joan. Faber. in §. 1. Institut. de Empt. & vendit. Glossa ordinaria in dict. leg. Fori Gloss. magna, volum. 5. licet postea mutet propositum & teneat contrarium in column. 6. hanc etiam sententiam & conclusionem tenet eleganter Alber. in l. Si filiusfamil. §. Cum fundum colonum, 1. in fin. ff. de Verbor. oblig. & istam semper ego tenerem in judicando & consulendo.

Nec obstant fundamenta contraria: Quia ad primum respondeo, quod licet nostræ leges tantum loquantur de venditione; tamen debent intelligi cum effectu consummato traditionis. Nec obstat etiam l. nostra subtilis 70. his leg. Tauri, quæ expressè determinat, quod prædicti novem dies currant à tempore del remate: Quia ratio vera & propria potest esse: quia talis venditio fit publicè, & faciliter & verisimiliter potest venire in notitiam proximioris consanguinei: unde merito in illo casu non consideratur nec requiritur traditio: & potius nostra lex probat meam opinionem in casu quo venditio fiat ab ipsa parte. Secundò non obstat textus in l. Quidam testamento, ff. de Fideicom. liber. Quia speciale est in libertate; probat contrarium esse in aliis casibus: quod patet ex illa leg. in quantum dicit, quod illam pœnam incurrat hæres nedom si vendat & alienet, sed etiamsi tentaverit vel præparaverit vendere. Tertio non obstat text. in dict. leg. Sciendum, §. Tempus, ff. de Adilitio edict. Quia respondeo, quod ibi non datur redhibitio propter alienationem, sed propter morbum rei venditæ: unde post lapsum sex mensium à tempore scientiæ excluditur ab illo remedio actionis redhibitoria; unde merito currit à tempore contractus. Secus tamen est in

nostro casu, ubi retractus conceditur propter alienationem; ne res exeat de familia; quia alienatio non dicitur perfecta & consummata ante traditionem, ut supra conclusum est. 17 Item quæro: Dato & præsupposito quod prædictum tempus novem dierum currat à tempore traditionis, an requiratur traditio vera & actualis, vel sufficiat traditio ficta, puta per clausulam constituti, vel aliam similem clausulam vel actum fictum traditionis, ut ab illo tempore currant prædicti novem dies? Et videtur quod sufficiat prædicta traditio facta; quia tantum operatur ipsa traditio ficta sicut vera, & eosdem producit effectus, text. est in leg. Quod meo, ff. de Acquir. poss. text. in l. Certe veritas, ff. de Precario; ibi Ego precario habere dico, ubi expressè probat, quod traditio vel possessio quæ resultat ex actu ficto, dicitur propria & vera, sicut illa quæ resultat ex actu vero, quem ad hoc notat & commendat Bart. in leg. Si is qui pro emptore, fin. quæst. ff. de Usucap. & reputat singularem & unicum Bald. in l. Item, §. Ne autem, Cod. de Caduc. tollend. fin. col. numer. 19. Jas. in §. 1. Institut. de Action. fin. col. in medio. Sed adhuc etiam isto casu teneo contrarium, imò prædictum tempus novem dierum currat à tempore veræ, naturalis, & perfectæ traditionis, & non sufficiat ficta traditio & quia verba legis regulariter debent intelligi naturaliter; & non per fictionem, argumento text. in l. Qui liberis, ff. de Vulgar. & pupul. text. in leg. Filio quem pater, ff. de Liber. & posth. text. in leg. fin. ff. de Condition. & demonstr. text. in l. fin. Codic. de His qui veniam etati impetunt, text. singularis & unicus in leg. Qui habet, ff. de Tutel. quem notat & commendat Bald. & communiter DD. & reputat singularem & unicum Alberic. Quod maximè procedit quando dispositio legis, statuti, vel consuetudinis, est odiosa, vel exorbitans, vel correctoria juris communis; textus est bene notandus in leg. 3. §. Hæc verba, el. 2. ff. de Negot. gest. quem ad hoc notat & commendat Bart. in leg. Omnes populi, ff. de Just. & jure antepen. col. numer. 62. Aretin. melius quam alibi, in leg. Gallus, §. Quid si is, ff. de Liberis, & posth. Confirmatur etiam, quia talis actus fictus posset fieri in secreto solo verbo, sicut ipsemet contractus, & non venire in notitiam proximioris consanguinei, unde merito requiritur traditio vera & actualis.

18 Item quæro: Si quis vendidit rem sui patrimonii vel generis cum pacto apposito, ut possit illam redimere & sibi habere pretio oblato infra certum tempus, & rex vendita fuit realiter & perfectè tradita, & proximior consanguineus infra novem dies vult retrahere pro eodem pretio secundum formam & dispositionem prædictarum